The First Telugu Bi-weekly in Andhra Desa The only Telugu Newspaper for H. E. H The Nizam's Dominions.

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి బుధవారము శనివారము ప్రకటింపబడును.

హైదరాబాదు, (దక్కన్.)

సం॥ చందా రూ ౮-౦-౦
అర్థ ,, ,, ౩-౧౨-౦
విడి ప్రతిక ౦-౧-౪

GOLKONDA PATRIKA

HYDERABAD, (Dn.) WEDNESDAY 19-7-33

ఒక వారము తరువాత ప్రాతపత్రిక కోరినచో వెలకు పరిమితి లేదు.

సంపుటము ౭ } శా.శ.౧౮౫౫ శ్రీముఖనామసం॥ఆషాఢ బ॥౧౨ బుధవారము ౨౩-౧౦-౧౩౪౨ ఫ॥ { సంచిక ౨౨

గాంధి - విలింగ్డనుల ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు

మఱియొకసారి — పాతపాట

పూనా కాంగ్రెసు నాయకులలో కలవరము

—o—

౧౪ వ తేదివాటి సభ

౧౪ వ తేది నాటిసభనుగూర్చి సభ్యులందరి యనుమతిగల యీ క్రింది ప్రకటన చేయబడినది. ,, వాయిదావేయబడియుండిన కాంగ్రెసునాయకులసభ మరల ఈరోజు ప్రారంభింపబడెను. యం. యస్. అనేగారు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. ఈరోజు సమావేశప్రారంభమున గాంధిమహాత్ముడు ఒకగంట ఇరువది నిముసములు ఉపన్యసించెను. హాజరైనప్రతినిధుల శంకలకు తనసమాధానమును చెప్పెను. వారి ఉపన్యాసము ముగిసినపిమ్మట ప్రతినిధులు తమలో తాము ఆలోచించుకొనుటకై ఒకగంటసేపు వాయిదాపడెను. మహాసభ మరల సాయంకాలము ౫ గంటలకు కూడినప్పుడు ప్రతినిధులు వేసిన ప్రశ్నలకు గాంధిమహాత్ముడు వరుసగా ప్రత్యుత్తరములనిచ్చెను. దీని తర్వాత చర్చ జరిగెను. చర్చ ముగిసిన తర్వాత ప్రతినిధులందరి యొక్క అభిప్రాయము కనుగొనబడెను. అది రహస్యము. అంతట మహాసభ ముగిసెను. ప్రతినిధులు వెళ్లిపోయిరి.''

మహాత్ముని ఉపన్యాసము.

మహాత్ముడు తమ యభిమతమును యీ క్రింది విధముగ సభవారి కెఱింగించినటులు తెలియుచున్నది.

"పూనా ఒడంబడిక ప్రకారము సంతకము చేయుట, హరిజన ప్రచారము సాగించుట షరతులకు లోబడి చెరసాలయందుండి స్వేచ్ఛను గ్రహించుట, శాసనోల్లంఘనోద్యమమును తాత్కాలికముగా విరమించుట-నాయీమూడుచర్యలనుగూర్చి యీసభలోను వెలుపలను గూడ పలువురు పలువిధముల ఆక్షేపించిరి. నాకు చేతనైనంతవరకు ఆ ఆక్షేపణలకు సమాధానములను చెప్పెను.

హరిజనులకు ప్రత్యేక నియోజక వర్గముల నొసంగి వారిని హిందూసంఘమునుండి వేరుచేయ ప్రయత్నించినయెడల అట్టియత్నమును విఫలము చేయుటకు ప్రాణముగనైనా అర్పించుటకు సిద్ధపడుదునని రెండవ రౌండుటేబిల్ల సమావేశమునందు నేను తెలిపియుంటిని. ఆడినమాట చెల్లించుకొనుట నావిధి. నావిధిని నెరవేర్చుటకే పూనా ఒడంబడికకు కృషిసల్పితిని.

చెరసాలయందుండియే హరిజనప్రచారము సాగించుటయను రెండవచర్య మొదటిదానికి ఫలమే. ఒడంబడికలోని షరతులను గౌరవించి ఆచరణకు దెచ్చుటకే నేనటుల చేసితిని. సవర్ణులు హరిజనుల పట్ల గావించిన అక్రమములను సవరించుటకు సవర్ణులు సర్వశక్తుల సాయపడుదురని పండిత మాలవ్యాగారు బొంబాయి సభలో వాగ్దానము చేసిరి. ఈవాగ్దానమును నెరవేర్చుటకే నేను షరతులకు లోబడి కూడ హరిజనప్రచారము సాగించితిని. అందులకు ప్రభుత్వముతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిపి ఎట్టకేలకు అనుమతి బడసితిని. మూడవచర్య శాసనోల్లంఘనోద్యమమును తాత్కాలికముగ విరమించుట. ప్రజలకు నాయెడ ప్రేమగలదనియే నేను భావించుచున్నాను; ఉపవాస దీక్షాసమయమున ప్రజలందరు అందోళనాపరవశులై యుందురని భావించియే నేనీచర్య చేసితిని. మూడువారముల విరామమును మరికొంతకాలము హెచ్చించుటలో నాపిరికితనము స్పష్టమైనదని ప్రజలు తలంచియుండవచ్చును.

ఈ సమావేశమునందు గావింపబడిన ఉపన్యాసము లన్నింటిని అతిశ్రద్ధతో సంపూర్ణముగా వింటిని. ఎట్టి షరతులులేక శాసనోల్లంఘనోద్యమమును చాలింపవలెనని కోరువారిని నాకు నచ్చలేదు. ఉద్యమమును చాలింపవలెనని కోరుచు వీరుగావించిన వాదనలలోని అంశములవలన ఉద్యమము చాలించవద్దని నేను ప్రథమమున నిశ్చయించిన సంకల్పమే దృఢమగుచున్నది.

,,ఎట్టి షరతులులేక ఉద్యమమును చాలించుటవలన ప్రభుత్వముతో సంధి కుదిరిన కుదురవచ్చును. కాని అటుల చేయుటయనగా ప్రతిశత్రువు నిశరణుజొచ్చుటయని అర్థము. అందుచే మన ఆదర్శములన్నియు ఒక్కసారిగా నిటుగలియును.

,,ప్రభుత్వమునకు విన్నపము పంపవద్దని కొందరు నొక్కివక్కాణించిరి. ఎదిరిపార్టీవారికి తప్పులు దిద్దుకొనుటకు, భాగ్యహీనట్టియు అనుభవజ్ఞహీనట్టియు సత్యాగ్రహి ఎందుల కవకాశమొసంగగూడదో కారణము నాకు గోచరించుటలేదు. అవకాశ మొసంగినతర్వాత గూడ వారు తమతప్పులను సవరించుకొనుటకు సిద్ధపడని పక్షమున నాకే చెడిపోవుదును. అట్టి చర్యలో నాప మోబలమున్నగల్లినదనుసూచన గలదనుటకు నేను సమ్మతింపను. ప్రజలు కష్టపడి దస్సిరనుట వేదాంతము. వ్యక్తులు అలసిపోయినయెడల అలసితిమని చెప్పి, విశ్రాంతి గైకొనవచ్చును. అంతేకాని నిరాశచే ఆయుధములను క్రిందవాల్చి వేయవలసిన అవసరములేదు.

గౌరవప్రదమగు సంధికి నేసిద్ధుడను. ఎట్టి షరతులులేక ఉద్యమమును చాలించవలెనని ప్రతినిధులు వాదన నన్ను సంతృప్తి పరుపలేదు. నిష్పక్షపాత సత్యాగ్రహి ఒక్కడున్నను నేను ఉద్యమమును సాగించుచునే యుందును.

"ప్రభుత్వముతో గౌరవప్రదమగు సంధియేర్పాటునకు వైస్రాయితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుటకు సభవారి అనుమోదమును అపేక్షించుచున్నాను. సంధిసన్నాహము విఫలమైనచో ప్రజోద్యమమును చాలించి, ఉద్యమమును నూతనవిధానముతో అంకురారోపణ చేసెదను"

సంభాషణల ఫలమునకును, దానిని గూర్చి గాంధిగారి అభిప్రాయమునకును ౨ వ పుట చూడుడు.

మహాత్ముని ఉపన్యాసము పూర్తియైన తర్వాత ప్రతినిధులు తమలో తాము సంప్రదించుకొనుటకు ఒకగంట వ్యవధి నిచ్చిరి.

విరామసమయములో ప్రతినిధులు మహాత్ముని ఉపన్యాసమునుగూర్చి విమర్శించుకొనిరి. సమావేశము మరల ప్రారంభముకాగానే పలువురు ప్రతినిధులు ఎన్నో తెలిపితేక మహాత్ముని ప్రశ్నించిరి. అందరికి ప్రత్యేకముగా సమంజస ప్రత్యుత్తరములను గాంధిగారొసగినట్లు తెలియుచున్నది.

గంటవిరామ కాలమునకు పిమ్మట సభవారు కూడినప్పుడు ఉపన్యసించినవారిలో మాలవ్యాగారొకరు. అసఫాలీగారు ముఖ్యులు. మాలవ్యాగారు ఒక గంటసేపు మాట్లాడినట్లును, ఆయుపన్యాసములో తనకు శాసనోల్లంఘనము సాగించుట యిష్టము లేకపోయినను గాంధిగారు చెప్పినట్లు ఏషరతులుగాని లేక శాసనోల్లంఘనమును విరమించుట ఉచితముగా లొంగుట యగుననియు, ముఖ్యముగా యిప్పుడు ప్రభుత్వమువారే మాత్రము లొంగియుండుటచే అది సత్యమగుననియు చెప్పినట్లును తెలియుచున్నది. తుదకు గాంధిగారు రాజప్రతినిధిగారితో రాయబారముచేయుటకు ఒప్పుకొనవలసినదని మాలవ్యాగారు సభవారిని కోరిరి. అసఫాలీగారు వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనము మంచిపద్ధతి కాదని ఖండించిరి. కిద్వాయిగారు శాసనోల్లంఘనమును మానవలెనని చెప్పిరి. మహాత్మా గాంధిగారిని సభ్యులనేక ప్రశ్నలతో వేధించిరి. ఆప్రశ్నల కన్నింటికిని గాంధిగారు సరియైన జవాబుచెప్పిన పిమ్మట అనిగారు శాసనోల్లంఘనమును ఏషరతులేక విరమింపవలసినదను తీర్మానమును ఉపపాదించిరి. ఆయుపపాదనను ఎవ్వరును ఒప్పుకొనలేదు. తర్వాత వ్యక్తి శాసనోల్లంఘన పద్ధతిని శిఫారసుచేయు తీర్మానమును అనిగారు ఉపపాదించిరి. సభవారు దానిని నిరాకరించిరి. తుదకు రాజప్రతినిధిగారితో సంధికై రాయబారము జరుపుటకు మహాత్ముని కనుమతి యొసంగిన దనుతీర్మానము మాత్రమే అందరును సమ్మతించిరి.

సభయిట్లు రాత్రి 3 గంటలకు ముగిసెను. ఇట్లోగా గాంధిమహాత్ముని జైలునుండి వదలిపెట్టుటకు ముందుండిన పరిస్థితులనే పాటించుటకు తీర్మానింపబడెను. ఇందువలన జూలై ౩౧ వరకు శాసనోల్లంఘనమును నిలిపియుంచుటకు ఏర్పడినట్లేవనియు. అంతలో గాంధిగారితో ప్రభుత్వమునకు సంధికుదరనిచో, అనిగారు శాసనోల్లంఘనముయొక్క అధ్యక్షులను ఏర్పాటుచేయుచు నొక ప్రకటన గావించెదరనియు తెలియుచున్నది.

జూలై ౧౫ వ తేదినాడు గాంధిగారు రాజప్రతినిధిగారికి ఈతంతి నంపిరట: "దేవరవారు సంధిమార్గములను పరిశీలించు మనస్సుతో నాకు దర్శనమీయగలరా? దయచేసి తంతిద్వారా తెల్పుడు." ఈతంతి పంపబడినప్పటి నుండియు కాంగ్రెసు నాయకులందరును పత్రికలలో మహాత్రముతో కనిపెట్టుకొనియేమి జవాబువచ్చునోయని తొందరపడుచుండిరి. అయితే ౧౬ వ తేదినాడు కూడ జవాబు రానందున ఇండియా ప్రభుత్వమువారును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారునుగూడ గాంధిగారి సూచనను అనుకూలముగా ఆలోచించుచున్నారను భావమొకటి బయలుదేరెను. జూలై ౧౬ నాడు మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు మహాత్ముడు మౌనవ్రతముపూనెను.

రాజప్రతినిధిగారి తంతి

జూలై ౧౭ నాడు ఉదయము ౧౧ గంటలకు సరిగా గాంధిమహాత్మునికి రాజప్రతినిధిగారి కార్యదర్శివద్దనుండి క్రిందితంతి వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది:—

"మీరు రాజప్రతినిధిగారి దర్శనము కోరుచుంటిరి. రాజప్రతినిధిగారు నన్నిట్లు జవాబీయుమనినారు. పరిస్థితులు భిన్నమైయుండినచో వారు మిమ్ములను సంతోషముతో చూచియుండెడివారే. కాని శాసనోల్లంఘనమును వదలివేయుటకు మీరు యిష్టములేకున్నారు, షరతులపై దానిని వదలవలెనను విషయమునుగూర్చియే రాజప్రతినిధిగారితో రాయబారమును మీరు జరుపదలచినట్లును తెలియుచున్నది.

"ఈరాయబారము ఫలముగా కాంగ్రెసువారికి ప్రభుత్వముతో ఒడంబడిక కుదరక పోయినయెడల ఆగస్టు ౧ నాడు శాసనోల్లంఘనము మరల ప్రారంభింపబడునని కూడ కనబడుచున్నది.

"శాసనోల్లంఘనము పూర్తిగా రాజ్యాంగశాసన విరుద్ధమైనదనియు, ఆవిషయమున అనుకూల పడుట ఎంతమాత్రము లేదనియు, దానిని మానుటకై ప్రభుత్వమువారు రాయబారము సల్పజాలరనియు ప్రభుత్వమువారి మతమని నేను మీకు ప్రకటముచేయ నవసరము లేదు.

"౧౯౩౨ ఏప్రిలు ౨౮ నాడు కామన్సుసభలో ఇండియా కార్యదర్శిగారు కాంగ్రెసు సహకారమునకై బేరముచేయుమాటయే లేదని చెప్పియుండిరి. తర్వాత ప్రకటనలలో కూడ ప్రభుత్వమువారు అదేమొత్తుమీద నుండిరి.

"రాజ్యాంగ చట్టమునకు లోబడిన పక్షమైన, కాంగ్రెసు దేశమునకు గొప్ప ఉపద్రవము కలిగించిన ఉద్యమమును వదలివేయ గోరినచో ఎప్పటివలెనే వారికి అవకాశముగలదు.

"కానీ శాసనోల్లంఘనమును రద్దుచేసినచో శాంతినిపున రుద్ధరించుటకు కాంగ్రెసుకు శక్తిగలదు కాంగ్రెసు అందుకు యిష్టపడుటలేదు కావున రాజప్రతినిధిగారి దర్శనమువలన ప్రయోజనము లేదు."

ఈతంతి చేరినవెంటనే గాంధిగారు మౌనమువాల్చియున్నను పూనాలో పలుచోట్లనుండిన కాంగ్రెసు నాయకులను ౧౨½ గంటలకు పర్ణకుటీరమునకు రావలసినదని పిలిచినట్లును వారందరుగూడి మూడుగంటలు చర్చించినట్లును, తర్వాత గాంధిగారు మరల క్రిందితంతిని రాజప్రతినిధిగారికార్యదర్శికిపంపినట్లును తెలియుచున్నది:—

"ఈరోజు నాకుచేరిన మీతంతి ఆశ్చర్యమును మనోవేదనను కల్గించినది. రహస్యముగా, చట్టము ననుసరించిగాక, సమావేశమైన సభలో జరిగినవాటిని గూర్చి వార్తాపత్రికలలో ప్రకటింపబడినదానిని నమ్ముకొని ప్రభుత్వమువారు నాతో రాయబారమును నిరాకరింతురని నేనూహించి యుండలేదు. నాదర్శనమే యిష్టింపబడినచో మొత్తముమీద జరిగినదంతయు గౌరవముతో శాంతిస్థాపనోద్దేశ్యము కలదై యుండెనని నేను రుజువుచేయగలను. అవమానము లేకుండ దొరకుచో శాంతికే మహాసభవారు తప్పక అనుకూలముగా నుండిరి. రాజ్యమందలి శాసనములు ఎంత నిర్బంధకరమైనవిగ నున్నను వాటికి విరుద్ధమైన చర్యలను చేయుచున్న సంఘముయొక్క ప్రతినిధులతో శాంతిని నెలకొల్పుటకుకూడ, ఆసంఘము మొదట అట్టి చర్యలను మానివేయునిగి, సంప్రదింపులు కలుగజాలవని ప్రభుత్వము తలచునో నేనేమియు చెప్పజాలను. అటువంటి చర్యలు మానవులందరికిని స్వతస్సిద్ధమైన హక్కు అని ఆసంఘము నమ్ముచున్నది. అయినను నావిషయము కొంత చెప్పెదను. నాజీవితమంతయు శాంత్యుద్దేశ్యములతో నడచుచున్నది. నాకు నిజమైన శాంతి కావలెను కాని బూటకము పనికిరాదు. నేను సహాయ నిరాకరణమునకుగాని, శాసనోల్లంఘనమునకుగాని పూనుకొన్నది బలవంతపు సహకారమునకు బలవంతపు విధేయతకును బదులు నిజమైన స్వేచ్ఛాసిద్ధమగు సహకార విధేయతలను నెలకొల్పుటకే. కాబట్టి నాప్రార్థన నంగీకరింపగలరని యూహించుచున్నాను."

గాంధిగారి రెండవతంతికి రాజప్రతినిధిగారి కార్యదర్శి క్రింది జవాబును పంపినట్లు తెలియుచున్నది:—

"ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము స్పష్టముగా నున్నదని రాజప్రతినిధిగారు తలచియుండిరి. శాసన విరుద్ధచర్యలతో ప్రభుత్వమువారిని నిర్బంధించుటకే శాసనోల్లంఘన మూహింపబడినదని వారి అభిప్రాయము. ఆఉద్యమమును వదలిపెట్టని సంఘముయొక్క ప్రతినిధితో సంభాషణ అనుమాటయేలేదు."

అయినను, అలహాబాదు లీడరు, మున్నగు పత్రికలు ఈతంతుల ఫలితము అనుకొనినట్లే ఏర్పడినదని వ్యాఖ్యానించుచున్నవి.

మహాత్ముని అభిప్రాయము

గాంధిగారు పత్రికలకు తంతి సంభాషణల ఫలమును గూర్చి తన అభిప్రాయము తెల్పుచు, "రాజప్రతినిధిగారి జవాబువలన గొప్ప చెరుపు గల్గించు పరిస్థితులేర్పడినవి" అని చెప్పిరి. సంఘోద్యమమును తాత్కాలికముగా వదలి వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనమును జరుపవలసినదని అనిగారు త్వరలో ప్రకటించెదరని గాంధిగారు చెప్పిరి. మరియు కాంగ్రెసు సంఘముల్నిటిని, రహస్య పద్ధతులను మానివేయవలసినదనియు అనిగారు సలహానిచ్చెదరు.

గాంధిగారు పూనానుండి గుజరాతు మెయిలులో అహమ్మదాబాదుకు పోయిరి

భారతీశాసనసభ

ఎసంబ్లీ పబ్లిక అకౌంట్సు కమిటీ ఆగస్టు ౩ వ తేదిన యిచట సమావేశమగును.

ఎసంబ్లీ స్టాండింగు ఫైనాన్సుకమిటీ (ఆర్థికసంఘము) ఆగస్టు మాసాంతమువరకు సమావేశముకాదు.

స్టేటు కౌన్సిలు ఆగస్టు ౨౯ వ తేదిన సమావేశమగును. అధికారేతర కార్యక్రమమునకు ఐదురోజుల ఆగస్టు ౩౦, ౪, ౬, ౧౧, ౧౩ సెప్టెంబరు తేదులు.

వ్యాఖ్యాతలకు కొన్ని నియమములు

[illegible]

ఇప్పుడు మనుస్మృతి వ్యాఖ్యానములలో మేధాతిథి వ్యాఖ్యానము ప్రాచీనతమమును బలవత్తమ ప్రమాణమును నై యున్నది. అది నవలి [illegible] అంశములులేవు. దానివలన అనేకవిషయములు తెలియును. కాబట్టిదానిని మేధాతిథి భాష్యమనినా [illegible] భాష్యముగాగొప్పప్రాంశత్యము ఉపన్యసించుచు. మేధాతిథి కాశ్మీర నివాసియనియు [illegible] శకపు [illegible] శతాబ్దియందుండినవాడనియు వలువురు నమ్ముచున్నారు. మనుస్మృతి చరిత్రను హిందువుల లాచరిత్రను ఎరుగగోరువారికి 'మేధాతిథి భాష్యము చాల ముఖ్యమైనది'ని ఇప్పటికిని [illegible]ంచబడుచున్నది. దీనికి తరువాతవచ్చి ఇప్పుడు మనకు కనిపించు వ్యాఖ్యానములు ఒకటిరెండు తప్ప తక్కినవన్నియు మనుభాష్యమునే అనుసరించినవి. వారు శాసించిన వ్యాఖ్యాననియమములు చాల ఉన్నతాశయములు ధర్మశాస్త్రము లని పించుకొనబడు గ్రంథముల ప్రామాణ్యమునే ఈ భాష్యకారుడు శంకించినాడు. వారి భాష్యమందు ఇట్లుకొన్ని వచనముల నెత్తి వ్రాసెను:—

„మనుర్నామ కశ్చిత్ పురుషవిశేషో నేక వేదశాఖాధ్యయన [illegible] సంపన్నః స్మృతౌ [illegible] పరంపరా ప్రసిద్ధః.''

(మనువనేకవిభాగముల వన్ని [illegible] అర్థమెరిగినవాడు, కారణము అదనించి స్మృతి [illegible] ప్రసిద్ధి జెందిన యొక పురుషుడు.)

భాష్యకారుడు మనువు దేవాంశ సంభూతుడను అభిప్రాయమును ఒప్పుకొనినవాడు కాదనుటకు ఈవచనము స్పష్టమైన తార్కాణము. మనుకృతమని చెప్పబడు స్మృతిని లిఖించిన పురుషుడు తనకు సత్యమని నిశ్చితమైనదానిని అనుసరించి ఆచరించియుండుటవలన మాత్రమే అది ప్రమాణగ్రంథమైనది. ఈక్రిందివచనము ఈ అభిప్రాయమును మరికొంత సమర్థించుచున్నది:

„అన్యత్వేయమేవం [illegible] ఈదృశేనైవ హేతుత్వా గ్రంథముపనిబధ్నీయాత్ [illegible] ప్రమాణీస్యాత్''

(ఇప్పుడైనను ఇట్టిగుణములు గలవాడు ఇట్టికారణముచేతనే ఒకగ్రంథమును వ్రాసినయెడల అతడును తనతర్వాతివారికి మనువు వంటివాడు [illegible] ప్రమాణముకాగలడు.)

మనువుతరువాత మనువంటి పవిత్రులను పండితులును పుట్టుచో మనుస్మృతివంటి స్మృతినివారు వ్రాయవచ్చునని ఈవచనము సూచించుచున్నట్లున్నది. కాబట్టి మనము మేధాతిథిగారి నిబంధనను అంగీకరించుపక్షమున, ఈకాలపు అవసరములకు తగినట్లు ఈకాలమందు చాలినంత అర్హతగలవారు క్రొత్తధర్మములను శాసింపవలసియుండును అటంకమేదియులేదు:—

ఈ విషయము భాష్యకారుని ధర్మశాస్త్రము ముందు ఇంతకంటె నొక్కి చెప్పబడినది.

„[illegible] [illegible]''

(అనుష్ఠింపదగినవేని ఇట్టివారికి సమ్మతమనునో, విరుద్ధముకాకో అది ధర్మము.)

దీనికి కారణమేమి? ఏమనగా,

„[illegible] [illegible] [illegible] ''

[illegible] [illegible]

కాబట్టి ధర్మము [illegible] పవిత్రాత్ముల మనస్సాక్షి [illegible] పదగును. అట్టి పురుషుల [illegible] స్మృతులయందు ప్రమాణములు. [illegible] సంశయము లేకుండునట్లు మేధాతిథియిట్లు స్పష్టముగా చెప్పుచున్నారు:

„[illegible] [illegible] [illegible] ''

(ఏది ధర్మమని బోధించునో, అనగా [illegible] ఉపాదించునో అదిస్మృతి. అట్టిదానిని గ్రంథరూపము నకు [illegible] బంధించియున్నారా లేదా యను దానివలన ప్రయోజనమేమియు లేదు. పెద్దలు ఆచరించు దానిని [illegible] అదియు స్మృతియే.)

ఇంత ముఖ్యమైన సత్యమును ఇంతకంటె మంచిమాటలలో పెట్టియుంచుటకు వీలులేదు. పవిత్రాత్ముల కర్మానుభవములయందు మాత్రమే మతి సాంఘికాభివృద్ధియొక్క మూలము గలదు.

మఱియు మేధాతిథి యిట్లు వచించినాడు.

„అనుష్ఠీయమానో హి [illegible] ధర్మజ్ఞానముచ్యతే.''

(ధర్మమును ఆచరించునప్పుడే అది చక్కగా తెలియును. ఇంతమాత్రమే ధర్మానుష్ఠానమే ధర్మజ్ఞానమనబడుచున్నది.)

ఇట్లు స్మృతిగ్రంథములు కొన్ని యెడలనే అన్వయించును. ఇంతేగాక స్మృతులను పెరుగల వెల్ల గొప్ప ప్రమాణములనియు అవి సర్వకాలములకు శాసనము అనియు తలచరాదు. అయితే మతి యొట్లు నిర్ధారణచేయుట? భాష్యకర్త ఇట్లు వచించినాడు.

„[illegible] [illegible] ప్రమాణం కస్మృతిమాత్రం.''

(సమాధానము గల స్మరణమే ప్రమాణముగును గాని కట్టి స్మరణము కాదు.)

స్మృతిగ్రంథము ప్రమాణమైనది లేనిది కనగొనుటకు ఈపద్ధతి సులభమైనది. మేధాతిథి మరియు నిట్లు వచించినాడు:

„[illegible] స్మృత్యాచారయోః ప్రామాణ్యం''

(కారణము స్పష్టముగా కనబడుచుండు అనగా స్వార్థమాత్ర ప్రేరితమైన ఐహికములగు స్మృత్యాచారములు ప్రమాణములు కావు.)

సంస్కృతభాషలో వ్రాయబడినదంతయు శాస్త్రమని అజ్ఞానము [illegible] ప్రాకృతబుద్ధిచే తనో తలచువారికిది హెచ్చరిక.

ప్రాచీన [illegible] ధర్మగ్రంథములలో [illegible] మాటయే ధర్మమని తలపక అతిప్రాచీన [illegible] పరాభిప్రాయములకు భాష్యకారుడు చెప్పిన [illegible] గౌరవము [illegible] గణింపవచ్చును. [illegible] సుందు మొదటి అధ్యాయములో [illegible] [illegible] భాష్యకారు [illegible] [illegible]చినాడు.

„[illegible] [illegible] [illegible] ...... [illegible] [illegible] ''

(పైచెప్పిన ప్రమాణములను సాధనములుగాని మూలములుగా ప్రయోగింపను. ఎందుకనగా ఈ శాస్త్రము యొక్క ఉద్దేశ్యమునకు [illegible] కొన్నియెడల పురాణములవలెనే [illegible] [illegible] [illegible] కాబట్టి మేము దానిని ఇంతకంటె [illegible] ఎవరికిగాని ప్రక్రియా [illegible] [illegible] వాటికి పైచెప్పిన [illegible] ... [illegible] వ్రాసెనని [illegible] ఆగమములను బట్టి కాబట్టి మేమీవిషయమున అభినివేశము వహింపవలసిన పనిలేదు. ధర్మములను శాసించువిషయమున హిరణ్యగర్భుడే స్వయముగ బుట్టినా లేక [illegible] అనువిషయముతో ప్రయోజనములేదు.)

నేను ఈవచనములను ఇంతటితో ముగించుచు మేధాతిథియొక్క సత్యానుసారియు ఉదారమును అగు ఆత్మ ఆగమముల అర్థవివరణమందు మనలను ప్రేమించుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాను. మనము పవిత్రములని తలంచు గ్రంథములనుండి ఈ మూడు శ్లోకములను మఱువరాదు.

„విద్వద్భిస్సేవితస్సద్భిర్నిత్య [illegible] హృదయేనాభ్యనుజ్ఞాతో యోధర్మస్తం నిబోధత. శ్రూయతాం ధర్మ సర్వస్వం శ్రుత్వా చైవావధార్యతాం, ఆత్మనః ప్రతికూలాని పరేషాం న సమాచరేత్, శ్లోకార్థేన ప్రవక్ష్యామి యదుక్తం గ్రంథకోటిభిః పరోపకారః పుణ్యాయ పాపాయ పరపీడనం''

(విద్వాంసులును సత్పురుషులును ఎప్పుడుగాని రాగద్వేషములు లేనివారునగు వారు ఆచరించునదియు వారిహృదయమునకు సమ్మతమైనదియు ఏదిగలదో అదియే ధర్మము. తనకు [illegible] దానిని యితరులకు చేయరాదు, ఇది ధర్మసారము. దీనినిని హృదయమందు లగ్నము చేసికొనుడు. కోటానకోట్ల పుస్తకములలో చెప్పబడినదాని నేను సగము శ్లోకములో చెప్పెదను. పరులకు ఉపకారము చేసిన పుణ్యము. పరులను బాధించిన పాపము.)

—[illegible].

రాజకీయ ఖైదీలు

పంజాబు [illegible] కేసు [illegible] గ్రామము [illegible] సమయమునందు వేశ [illegible] ప్రభుత్వము [illegible] చేసినట్లుగ [illegible] ప్రాసిక్యూటరు జెప్పెను. గ్రామమును [illegible] అతడు సత్యాగ్రహమందిగ [illegible] పోలీసు [illegible] అరెస్టుచేయబడెను.

[illegible] అను పద్యమును [illegible] ప్రకటించిరి ఈపద్యము [illegible] ఆలోచింపబడెను. [illegible] చేరవునిగా భావించి. [illegible] విధించిరి.

[illegible] విదేశ వస్త్ర దుకాణములను తగులబెట్టుటకు కొందరు యత్నించిరి. [illegible] మేజస్ట్రేటు ఎదుట ప్రారంభమైనది. ఇందులో [illegible] కలరు. విదేశవస్త్ర దుకాణదారులను హతమొనర్చవలెనని [illegible] కరపత్రములను పంచిరట. [illegible] విదేశవస్త్ర దుకాణదారుయొక్క [illegible] తగులబెట్టబడెను, మరుసటిరోజున [illegible] విదేశవస్త్ర దుకాణము [illegible] చేయబడెను. అక్కడ [illegible] కాలి పోయెను. అపురుసటిరోజున [illegible] ఇద్దరు [illegible] తీస్కలను [illegible] వస్తువులను చేతబట్టుకొని పోవు చుండగా అరెస్టు చేయబడిరి.

[illegible] మంది బెంగాలీయువకులు బెంగాలులోని [illegible] జిల్లాలనుండివచ్చి కలకత్తాలో నివసించుచుండిరి. [illegible] ద్యమములో [illegible] చేయుచున్నారనియు [illegible] కలవనియు పోలీసు. బెంగాలు క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము ప్రకారము అరెస్టుచేసిరి. వీరియొక్క [illegible] కేసు విచారణ చేయుటకై ముగ్గురు ప్రత్యేక న్యాయమూర్తులు ఒక ప్రత్యేక విచారణాధికారము [illegible] నియమింపబడెను.

[illegible] రహమాను, [illegible] కలకత్తా [illegible] ప్రెసిడెన్సి మేజస్ట్రేటు రూ ౫౦/లు జరిమానా విధించెను. [illegible] శిక్ష విధించెను. [illegible] నిషిద్ధ కరపత్రములు కొన్ని యుండెను.

లక్నోలో [illegible] పోలీసువారు [illegible] నియుంటని సోదాచేసిరి. అతనియింట [illegible] దొరికెను. అతనిని జామీనుపై విడుదల చేసిరి.

లాహోరు కాంగ్రెసు నాయకులగు డాక్టరు గురు భక్షురాయిగారు విశేషవృత్తుల్పు నుల్లంఘించి గాంధిగారి ఉపవాసదీక్ష సందర్భమున జరిగిన యూరేగింపులో పాల్గొని నందులకు క్రిందటి సెప్టెంబరు [illegible] తేది వీరికి [illegible] నెలలు [illegible] జరిమానా విధించిరి. అపీలులో సెషన్సుజడ్జిగురుభక్షురాయిగారిని విడుదల చేసెను.

సికింద్రాబాదు డిస్ట్రిక్టు మునిసిఫ్‌గారి కోర్టులో

స్మాలు కాసు సూటు నెంబరు 2021 ఆఫ్ 1932.

కావంతెవ్వయ్యగోడిశెట్ల సరిశెములు } వాదులు
బట్టల వర్తకులు, జేమ్సుస్ట్రీటు
సికింద్రాబాదు

౧. చోడవరపు రామయ్య
౨. చోడవరపు కృష్ణమూర్తి
(౧ వ ప్రతివాది కుమారుడు)
ఉయిద్దరువరంగలు జిల్లాలో
మంచుకొండ గ్రామ కాపరస్తులు } ప్రతివాదులు
౩. పుల్లకండం లక్ష్మీనరసింహం
కమ్మంమెట్టు, వరంగలుజిల్లా.

ప్రతివాదులకు యిందుమూలకముగా తెలియ జేయునది యేమనగా వాదులు పాలీ నం 228-5-3 కు [illegible] తెచ్చిన సదరు దావా 24 జూలై 1933 తేదిన 11 ఘంటలకు విచారణకు వేయబడి నది. సదరు వాయిదాకు ప్రతివాదులు హాజరు కావలసినది. ప్రతివాదులు హాజరు కాకున్నను దావా విచారింపబడును.

సికింద్రాబాదు 12-733 } వల్లూరు సూర్యనారాయణరావు, బి. ఎ. బి. యల్., వాది ప్లీడరు.

వివిధవార్తలు

"సింహళ స్వరాజ్యమునకు తరుణము రాలేదు"

కండి యూరోపియన్ సంఘాధ్యక్షులగు జె.డి. హా [illegible] గారు సింహళ స్వరాజ్యమును గూర్చి సంఘ సమావేశము నందు యీ క్రిందివిధముగా తమ యభిమతమును వెల్లడించిరి.

"స్వపరిపాలన నపేక్షించు దరఖాస్తుదారులను నిరుత్సాహపరచుట మన పనికాదు. మీరు మిక్కిలి జేశీయులు స్వపరిపాలనాభిలాషులై చేయుచున్న కృషికి సర్వశక్తుల సా యుపడుటే మనవిధి. కాని తరుణ మాసన్నమైనదని మనకు బాగుగా స్పష్టపడువరకు స్వపరిపాలన వాంఛలను సమర్థించు ట మాత్రము మనవిధికాదు. ఇప్పటికింకను అట్టితరుణ మాస న్నము కాలేదనియే నాఅభిప్రాయము"

బొంబాయి కల్లంగడి పాటలు

బొంబాయిలోను, చుట్టుపట్ల గ్రామములందును కల్లం గడుల ఏలంపాటలు జూలై ౧౦ వారు కలెక్టరుగారు జర పిరి. ౨౨౧ దుకాణములలో [illegible] అమ్ముడు పోయినవి. రూ [illegible] వచ్చెను. ఇది నిరటికన్న ౨౧,౩౦౦ అధి కము.

ఇంగ్లాండులో పనిలేనివారి సంఖ్య తగ్గుట

నిరుడు [illegible] మాసముకంటె [illegible] మాసములో ౧౨౫౦౦౦ మందికి ఎక్కువగా జీవనోపాధి కల్గెను. నిరుడు జూనుకంటె ఈజూనులో ౪౬౧౦౦౦ మందికి ఎక్కువగా పనిదొరకెనట. ముఖ్యముగ నేతపరిశ్రమ, నౌకానిర్మాణము [illegible], ఇనుము. పరిశ్రమలందు ఎక్కువ యభివృద్ధి కల్గెనట.

మద్యపాన నిషేధ్యమువిషయమున బొంబాయి కార్పొరేషను, దొరతనములభిన్నాభిప్రాయములు

"బొంబాయి కార్పొరేషనువారు బొంబాయికి [illegible] మంది అనుచున్న సారాలమీద పట్టాపుపన్నును వసూలుచేయు చున్నారు. సాలుకు ౧, ౪౩, ౭౫౦ రూపాయిలవరకును ఎక్కు యిజా ముజరాయిచ్చు కొనుచున్నారు. కార్పొరేషనువారు యింగ్రపుహెంటు ట్రస్టువారును తమ స్థలములలో కల్లుసారా దుకాణములను పెట్టుటకు అనుమతి నియ్యకూడదనియు [illegible] భూములలోనున్న [illegible] కల్లుగీయుటకు నియ్య కూడదనియు యిప్పుడు తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానము పైన [illegible] పంపుటకు [illegible] యీ రెండు సంఘములవారును న్యాయముగా [illegible] రావలసిన [illegible] పడులుకొనునెడల [illegible] కార్పొరేషనువారు [illegible] వీలుండదు." అని బొంబాయి దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

"దేవాలయ ప్రవేశము"

సి. యస్. రంగయ్యరు గారు [illegible] శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టిన "దేవాలయ ప్రవేశపు" బిల్లు ఆగస్టు [illegible] తేదిన ఢిల్లీయందు జరిగెడి సభా వేశమునందు చర్చకురా గలదు.

రామకృష్ణస్వామి గారు ఒక సకరణము తయారుచేసినారు. [illegible] నుతసంస్థల గురువులకును ఇతర నాయకులకును గ్రామ ములందలి దేవాలయముల ధర్మకర్తలకును [illegible] లకును ప్రకటనచేసి [illegible] జనసామాన్యములోను జిల్లా కలెక్టరులలోను సంప్రదించి ఈ బిల్లునుగూర్చి ప్రజాభిప్రాయ ము తెలుసుకొనవలెనని వీరు చెప్పుచున్నారు. అస్పృశ్యులాజ కులు బ్రహ్మసామాజికులు హిందూ మహాసభవారును దేవాల యారాధనను విశ్వసింపనివారనియు ఈ బిల్లు విషయములో వీరి [illegible]

సన్‌లైపు అస్యూరెన్సు కంపెనీ ఆఫు కనడా

ప్రజాసేవ యందలి సాహస కథనము

కనడాలో ౧౮౬౫ లో ఇన్కార్పరేటు అయి ౧౮౭౧ లో పని ప్రారంభించినది

౧౯౩౦ లోని అభివృద్ధి	...	౬౦ ఏండ్ల అభివృద్ధి
అసలులోనుండు అస్యూరెన్సులు	... ...	రు. ౫,౩౯,౯౧,౧౯,౨౯
చెల్లింపవలసిన కొత్త అస్యూరెన్సులు	... ...	,, ౧,౪౪,౬౪,౦౯,౭,౯౦
మొత్తము ఆదాయము	... ...	౫౩,౬౦,౯౫,౯౫౩
మొత్తము వ్యయము	... ...	౩౯,౫౪,౯౫,౪౨౯
పాలసీదార్లకు [illegible] (౧౯౩౧) ...	...	౨౫,౦౯,౬౪,౯౪
ఈ అస్యూరెన్సు ప్రారంభించినది మొదలు పాలసీదార్లకు చేసినట్టి లాభములు	... ...	౧,౬౫,౪౭,౫౨,౬౧౬
అధికము, సంక్షోభ్యత, రిజర్వు	... ...	౫,౭౮,౨౧,౩౬౭
మొత్తము ఆస్తులు (చెల్లించిన కాపిటల్ స్టాకు కలసి...	...	౧,౬౫,౩౯,౧౧,౬౬౦
అప్పులు (౩౧ డిసెంబరు ౧౯౩౧)	... ...	౧,౭౧,౧౭౯౩,౦౨౭
భంపు	... ...	౧,౬౮,౩౭,౨౦,౪౪౨
౧౯౩౦ సంవత్సరమునందు [illegible] మొత్తముచే రక్షింపబడినవారి కంపెనీ [illegible]	...	[illegible] పాలసీదార్లకు డివిడెండుగా [illegible]

[illegible] బొంబాయి కలకత్తా [illegible] లాహోరు లక్నో మద్రాసు కొలంబో, రంగూనులలో ఆఫీసులుగలవు.

అన్ని జిల్లాలలో సమర్థులగు ఏజంట్లు కావలయును

అన్ని [illegible] — [illegible] చీఫ్ఏజంటు 2096 సుల్తాన్ స్ట్రీటు సికింద్రాబాదు

'అడ్వాన్సు' [illegible]

[illegible]

మదరాసు మద్యపాన నిషేధము

[illegible]

జిల్లాబోర్డులు కమిషనరులు [illegible]

[illegible]

రావినదివల్ల [illegible] నష్టము

[illegible]

పంజాబు సాంఘిక [illegible]

[illegible]

[illegible] విద్యార్థులు [illegible]

[illegible]

[illegible]

జపాను భారత వ్యాపార సమస్య

[illegible]

మీరాటు కుట్రకేసు అపీలు

[illegible]

బొంబాయి పోలీసు శాఖా నివేదిక

[illegible]

మదరాసు శాసన సభ

[illegible]

భారతీయ సైనిక శిక్షణ [illegible]

[illegible]

జపాను దేశమున అరాజకోద్యమము

[illegible]

గోలకొండ పత్రిక
శ్రీముఖనామ సం॥ ఆషాఢ [illegible]
బుధవారము

సర్కారు ఉద్యోగుల భావములు

గత సంచికలో మేము హైదరాబాదులో ౧౩కి ౭ వ తేదీ అను స్థానమున జరిగిన మహా [illegible] ప్రాంతీయ సహకార సంఘముల మహాసభయందు మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభుత్వ మంత్రులలో [illegible] నవాబ్ మహమ్మద్ మెహ్దీ గారు అధ్యక్షులై గావించిన ప్రసంగమునందలి కొన్ని గమనింపదగిన విషయములను ఉదాహరించియుంటిమి. [illegible] హైదరాబాదు బులెటిను పత్రికయు [illegible] మాతృభాషయందు [illegible] విషయమున మా యభిప్రాయము [illegible] యుండెను.

మేము ఆ సంచికలో [illegible] లభింపమి [illegible] మెహ్దీ గారి ఉపన్యాసమందలి [illegible] విషయమును [illegible] హైదరాబాదు బులెటిను పత్రిక [illegible] మా అభిప్రాయమును ఆ పత్రిక ఆ విషయమును [illegible] కనుక విషయము [illegible] సంచికలో [illegible] ఆ విషయమునకు సహకార సంఘముల [illegible] మెహ్దీగారు చెప్పినమాటలు.

మెహ్దీగారు [illegible] సర్కారు ఉద్యోగులకు [illegible] సహకారోద్యమము ప్రజాసామాన్యమును [illegible] మునకు [illegible] ప్రజా సామాన్యమునకు [illegible] మాటలు [illegible] ప్రభుత్వమునకు [illegible] అభిప్రాయము ఆ ఉద్యోగుల [illegible] సహకారోద్యమమునకు ఆ ఉద్యోగులు [illegible] లేదు.

[illegible] అభిప్రాయమును తొలగించుటకై ప్రభుత్వమువారు [illegible] సహకారోద్యమమునకు సంబంధించిన [illegible] ఈ నిర్బంధము [illegible] సహకార [illegible] కార్యములయందు [illegible] ఉత్సాహము జనించుట సత్యము.

సారస్వతానుబంధము

వచ్చువారము మొదలు కొంతకాలము వరకు [illegible] వారమున [illegible] నాలుగు పుటలు సారస్వతానుబంధమును మేము ప్రకటింప దలచినారము. [illegible] చారిత్రక పరిశోధనమును, చిన్నకథలను, (Short story) విమర్శను [illegible] సాహిత్యసంబంధ వ్యాసములను పంపగలరు. [illegible] వ్రాయువారు [illegible] వ్రాసి [illegible] ప్రకటింపబడును. [illegible] సహకారము [illegible] ప్రార్థితులు.

గో. ప. సం.

అయినను అంతమాత్రమే చాలియుండునని మేము తలచము. మూలమైన ప్రభుత్వముయొక్క దృక్పథమే మారవలెను. ప్రజాహితోద్యమములను విశేషముగ ప్రోత్సహించుటకు ప్రభుత్వము సంతోషించుచుండవలెను. ప్రస్తుతము సభల జరుపుటకు గల నిర్బంధముల జూచిన ప్రభుత్వమువారి కట్టి ఔదార్యమున్నట్లుల స్పష్టముకాదు. అందువలన చిన్నయధికారులవిపరీతాభిప్రాయములకు అవకాశము దొరకుచున్నది. న్యాయముగా ప్రస్తుతము ప్రభుత్వము తొలగించుటకై కృషిచేయుచున్నదను [illegible] ప్రభుత్వమువారు వారి ఉద్యమములకు సహాయము [illegible] చేయుచుండుననాక — [illegible] యుండుటకుకూడ ఒప్పకుండుట ఎప్పుడు మాయమగునో ఆనాడే ప్రజాభివృద్ధి త్వరితగతి బొందునని మా నమ్మకము.

ఖండన

[illegible] హైదరాబాదు బులెటినులో [illegible] ప్రకటించబడిన ఒక [illegible] హైదరాబాదు [illegible] ప్రకటించినారము.

గో. ప. సం.

[illegible] సాధువు గోల

[illegible]

స్థానిక వార్తలు

ఉర్దుపత్రికలకు మందలింపు

నైజాం ప్రభుత్వ ప్రత్యేక జరీదాలో [illegible] పత్రికలకు [illegible] హెచ్చరిక గలదు:—

"ప్రభుత్వమును గాని ప్రభుత్వోద్యోగులను గాని మితిమించి ఆక్షేపించరాదు. ప్రస్తుత కాలమందు పత్రికలు [illegible] పత్రికలమాటనే [illegible] వ్యాఖ్యానములను పత్రికలు విస్మృతి [illegible] [illegible] ఆక్షేపించుట [illegible] పత్రికలను [illegible] చినవారిపై [illegible]."

సహకార నివేదిక

మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభుత్వమువారి సహకారశాఖ [illegible] వారి ప్రస్థానమునుండి మాకు ౧౩కి౦—౪౧ వ తేదీ మ. ఘ. వ. నిజాం రాష్ట్రము లో సహకార సంఘములు చేసిన పనిని గురించి తెలుపు నివేదిక చేరినది. కృతజ్ఞతతో స్వీకరించితిమి.

గో. ప. సం.

హైదరాబాదులో పెగు పోయినది

మ. ఘ. వ. నిజాం రాష్ట్రమునందలి హైదరాబాదులో ను దాని చుట్టుపక్కలను పెగు పూర్తిగా పోయినదని వైద్య, ఆరోగ్య శాఖయొక్క డైరెక్టరుగారు ప్రకటించు చున్నారు.

పండి [illegible]

[illegible] హిందువులు పండి [illegible] జరుపుచున్నారు [illegible] తెలియుచున్నది.

[illegible]

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయమునకు [illegible] మనకు [illegible] కనుపించుచున్నది.

[illegible]

ఉద్యోగ విషయములు

[illegible]

[illegible]

[illegible] పరీక్షా ఫలితములు

[illegible]

పల్లెటూరి ప్రజల నివేదనము

నిడికొండ

(కె. వి. రామారావు)

ఈ గ్రామము జనగామకు ఆయుస్సైరెవాయుమున ఓరు గల్లుబోవు రోడ్డునకు దక్షిణమున రెండుఫర్లాంగుల లోపుగా నున్నది. ప్రస్తుత మిదియొక చిన్నపల్లె. ఇచట కాకతీయుల నాటి గొప్ప పట్టణ మొండుండెనని యనేక నిదర్శనములు కలవు. ఇప్పటికి గ్రామము రెండు చిన్నకొండల మధ్యనున్నది. ఈ రెండుకొండలను కలిపి [illegible] ఒక కొండకొనకొక పెద్ద చెరువు కలదు. గ్రామమునకు [illegible] ఎదురుగా నుండు కొండపై క్రిందిభాగమున యొక ప్రాచీన [illegible] కలదు. [illegible]

[illegible]

ఘోరమైన ఖూనీ

హైదరాబాదు [నైజాం] జూలై [illegible]—

నైజాం రాష్ట్రములో మహబూబాబాదు జాగీరులో [illegible] వారెం అను గ్రామముకలదు. ఆగ్రామములోని ఒకడు తనకు [illegible] నల్లని పెండ్లి నిమిత్తమై కొంతసొమ్ము అప్పుతెచ్చి యిచ్చెను. తనఅప్పును తీర్చుటకై తమ్ముని అపేక్షము యుప్పకలసినదిగా అతడనేక పర్యాయములడిగెను. కాని తమ్ముడు అంగుకలన [illegible] ఒక నాటిరాత్రి అన్నగారింటికివచ్చి [illegible] నిద్రలో వదిన ముక్కలుచేసెను. ఆమెయొక్క 3 సం॥ల [illegible] అన్నగారినిగూడ నరికివేసెను. తాను నరికిన మనుష్యుల ముక్కలు [illegible] నోరగోయి త్రవ్వి పూడ్చివేసెను.

[illegible]

కత్తులు. తుపాకులతో దొమ్మి

అప్పుతీర్చలేదని కోపమునకు ఫలము

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] సహకార సంఘముల [illegible]

[illegible]

[illegible] జరిగెను. [illegible] సంఘము యొక్క సభ్యులు [illegible] ను, సహకార సంఘముల ప్రసిద్ధ సభ్యులను [illegible] సేవనుకన్న స్వాగతమిచ్చిరి.

[illegible] అలంకృతమైన [illegible] కర్షకుల [illegible] గంటలకు ప్రారంభమాయెను. గ్రామ సహకార సంఘముల ప్రతినిధులు [illegible] సహకారసంఘము [illegible] నుపన్యసించిరి.

[illegible] ప్రతిపాదనపై అధ్యక్షు [illegible] సహకారసంఘ [illegible] సహకారసంఘ ప్రయోజనములను [illegible] చిన్న యుపన్యాసమిచ్చిరి. తర్వాత అధ్యక్షుని యుపన్యాసము ముగిసెను.

మధ్యాహ్నము ౨ గంటలకు మొదలుకొని [illegible] గంటలవఱకు [illegible] విపులోపన్యాసములు జరిగెను. [illegible] గ్రామ సహకార సంఘముల సభ్యులను [illegible] ఉండవలసిన విషయముల గూర్చి [illegible] ప్రదర్శనము చూపబడెను. మరునాడు ఉదయము వ్యవసాయ శాఖా ప్రదర్శనము జరుపబడెను. [illegible] ఆహ్వానసంఘము ప్రతినిధులకు అందరకును [illegible] అందరి ఛాయాపటము తీయబడెను. ప్రతినిధుల కందరకు వారిసొంతఖర్చు లేకయే భోజనవసతు లేర్పఱుపబడెను.

[గమనిక:—అధ్యక్షులవారి ఉపన్యాసమును [illegible] ముందు సంచికలో ప్రకటించెదము. [illegible] సం.]

బాలభారతి గ్రంథాలయస్థాపన

మలకాపురము: [illegible]

(ఒక విలేఖరి)

స్వస్తిశ్రీ శ్రీముఖనామసంవత్సర ఆషాఢ శు॥ [illegible] రోజు సాయంత్రము [illegible] గాను అన్నవరపు [illegible] సభ సమావేశమై "బాలభారతి" అను నామకరణముచేసి, [illegible] విద్యార్థులకు [illegible] గ్రంథాలయము [illegible] జరిగెను. [illegible] అధ్యక్షులవారు [illegible] గోలకొండ [illegible] పత్రికలను [illegible] యున్నది. [illegible] యుపన్యాసము [illegible].

[illegible]	[illegible]
కొమ్మరాజు [illegible] రావుగారు	[illegible]
అధ్యక్షుడు	[illegible] రావుగారు
[illegible] రావుగారు	[illegible]
కార్యదర్శి	[illegible] రావుగారు
	ఉపాధ్యక్షులు

వనభంజనము

(ఒక విలేఖరి) [illegible]

ఈ గ్రామము [illegible] గోలకొండ [illegible] మండి [illegible] యున్నది. [illegible] జరిగెను. [illegible] గోవిందరెడ్డిగారు [illegible] గ్రామమునకు [illegible] వనభంజనము [illegible] మొదలగు [illegible] అందరకు [illegible] జరిగెను. [illegible] వారికి [illegible] భోజనము [illegible] చేసిరి. [illegible] జరిగినది.

కన్యాశుల్క నాటక విమర్శనము

([illegible] లక్ష్మీ [illegible])

ఉన్నత పాఠశాల పాఠశాల సహాయోపాధ్యాయుడు, [illegible] ౨౨ తేదీ [illegible] రాత్రి [illegible] నాటకశాలలో కన్యాశుల్క నాటకము ప్రదర్శింపబడెను. నేను ఈ కన్యాశుల్క నాటకమును చదివియుండలేదు. కాని ప్రదర్శనము [illegible] ఈ నాటకమును కన్యాశుల్క నాటకమను [illegible] గిరీశంగారి [illegible] నాటకమనుట సమంజసముగా నుండును. విలువైన కన్యాశుల్క నాటకమే [illegible] కన్య [illegible] ఇచ్చి కన్యను [illegible] ప్రయత్నములు [illegible]. వధువు యొక్క తల్లియో లేక తండ్రియో [illegible] లోభమువలన [illegible] ఇందుకు [illegible] మొదలగు [illegible] కథయున్న [illegible] పాత్రములు [illegible] గా నుండవలయును. కాని ఈనాటకములో గిరీశంగారే ముఖ్యపాత్రధారిగా నున్నాడు. గిరీశం విద్యాధనములలో [illegible] గొప్పవాడుగా నున్నట్లు డాంబికము ప్రదర్శించును. [illegible] వస్త్రములను, చిత్రకారులను, [illegible] ఆయువారిలో [illegible] బాలిక [illegible] ఇంటికిపోయి, తన్న [illegible] లోభియు [illegible] బాలవితంతువగు [illegible] బుచ్చమ్మను [illegible] లేచిపోయెను. [illegible] ప్రపంచము [illegible] వంచన [illegible] గిరీశ మునకు, [illegible], అమాయిక, బాల, [illegible] బుచ్చమ్మ [illegible]. ఇదిగాక అగ్నిహోత్రావధానిగారికి [illegible] లుబ్ధావధానిగారికి [illegible] గిరీశంగారి [illegible] ఈతనిగొప్ప తెలివి ప్రశంసనీయమే కావి, [illegible] గిరీశము [illegible] లోపమును [illegible]. ఇటులనే [illegible] వ్యవహారములలో [illegible] నది.

గిరీశంగారి చరిత్రమువలన [illegible] మనుజులకు జూదము, పానము, [illegible] జారత్వము [illegible] ఉపదేశము [illegible]. [illegible] మోసము చేయుటయు, [illegible] సుఖముగ [illegible] ముగించవలెను. [illegible]

[illegible] లుబ్ధావధాని [illegible] కన్యను [illegible] అగ్నిహోత్రావధాని [illegible] వివాహము [illegible] ఎట్లు [illegible] తెలిసి [illegible] తెలిసికొనవలెను. [illegible]

నాటక ప్రదర్శనము

నాటక ప్రదర్శనమే [illegible] గిరీశం [illegible] సమయోచితముగా [illegible].

[illegible] గిరీశం పాత్రధారుని నాటకమే [illegible] నాటకములు [illegible] అభినయము [illegible] యున్నది.

[illegible] స్త్రీపాత్ర [illegible] ఒక [illegible] కన్యాశుల్కము [illegible].

[illegible] యున్న [illegible] బ్రాహ్మణ [illegible] నాటకములో [illegible] ప్రదర్శించి [illegible] కూడ [illegible]. ఈ ప్రయత్నములకు [illegible] అందరకును [illegible] గాంధదగలరు.

ఈ [illegible] స్త్రీ విద్యార్థి [illegible] ఉన్నత పాఠశాల [illegible] కార్య [illegible] మిక్కిలి [illegible].

నాటకముతో జరిగిన పొరపాటులు

(౧) [illegible] నటుడు [illegible] నుండి [illegible].

(౨) [illegible] స్త్రీ [illegible] స్త్రీ [illegible] కరటకశాస్త్రి స్త్రీపాత్ర [illegible] ఒకరితొకరు [illegible] తీసివేయుట

మోహాన్ని మర్దనము

అన్ని నొప్పులకు వజ్రాయుధము

తలనొప్పి, పంటినొప్పి, [illegible], నడుము [illegible] కండరములు [illegible] నొప్పులు, [illegible] మొదలగు సకల బాధలను [illegible].

[illegible] మొదలగు [illegible].

[illegible] చిన్న [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

శ్రీ లక్ష్మీ పండ్లపొడి

[illegible] పండ్లు [illegible] ఒకసారి [illegible] సీసా [illegible].

[illegible] నారాయణ [illegible] అందుకో [illegible] ఏజంటు

శ్రీలక్ష్మీ [illegible] అండ్ కంపెనీ [illegible] హైద్రాబాదు [illegible].

[illegible] నారాయణ [illegible] హైద్రాబాదు

[illegible] హైద్రాబాదు

[illegible]

హరిజనోద్ధరణము

విద్యా సౌకర్యములు:—

ఉత్తర ఆర్కాటు జిల్లాలో అస్పృశ్యత సేవకసంఘము వారు హరిజనులకై మూడు పాఠశాలలను నెలకొల్పిరి. మధుర జిల్లాలో తిరుమంగలము తాలూకా బోర్డు పాఠశాలలో హరిజన బాలురను చేర్చుకొనునట్లు అస్పృశ్యత సేవాసంఘము వారు చేసిరి. మధురలోని అస్పృశ్యత సేవాసంఘము వారు స్థాపించిన మేలపేరి పాఠశాలలో చదువు బాలురకు బనియనులు, చొక్కాలు, పలకలు మొదలగునవి దానము చేయబడెను. ఢిల్లీలోని రంజాస్ పాఠశాలయొక్క ప్రిన్సిపాలు, ఫరాసిగా డు అక్కడ చదువు హరిజన విద్యార్థులకు ధర్మము గా జీతము ఉండుటకు నోటును ఇచ్చినారు; మరియొక విద్యార్థికి జీతమువారము ధర్మముగా నిచ్చినారు. లాహోరు హరిజనసేవాసంఘమువారు మోచీగేటు బయట హరిజనులుండు పల్లెలలో పెద్దపెరిగిన హరిజనులకై రాత్రి పాఠశాల స్థాపించినారు. గుంటూరులోని బ్రాహ్మణ కోడూరులో హరిజన విద్యార్థులకు మరియొక భోజనశాలను కట్టింపదలచిరి; అప్పుడే ఒక సంవత్సరమునకు సరిపోవు వంటచెఱకు, ౨౦ బస్తాల బియ్యము, రూ ౬౩౦ లు భోజనశాల ఖర్చులకుగా వసూలు చేయబడినవి; భోజనశాల ౧౫ మంది విద్యార్థులతో ప్రారంభింపబడును. అనంతపురపు హరిజన సేవాసంఘమువారు ఉరవకొండలో హరిజన విద్యార్థులకొక భోజనశాలను నెలకొల్పుటకు నిశ్చయించినారు; అప్పుడే కావలసిన సామగ్రియు, డబ్బున్ను కొంత వసూలు చేయబడినది; మొదట ౨౦ మంది విద్యార్థులు చేర్చుకొనబడుదురు. గుంటూరు జిల్లా హరిజన సేవాసంఘమువారి ఒత్తిడివలన అనేక గ్రామపట్టణములలో సవర్ణుల పాఠశాలలకు హరిజనులు వచ్చుటకు అనుమతి దొరకినది.

నీటి సౌకర్యములు:—

కోయంబత్తూరు జిల్లాలో పాడుపడియున్న మూడు బావులు బాగుచేయబడి ఉపయోగమునకు సిద్ధము చేయబడినవి. అస్పృశ్యత సేవాసంఘమువారు చెప్పిన చోట్లలో నాల్గు

కోయంబత్తూరు జిల్లాలో పాడుపడియున్న మూడు బావులు బాగుచేయబడి ఉపయోగమునకు సిద్ధము చేయబడినవి. అస్పృశ్యత సేవాసంఘమువారు చెప్పిన చోట్లలో నాల్గు బావులను త్రవ్వించుటకు దక్షిణార్కాటు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు మాటయిచ్చెను. ౩౧-౫-౩౩ తో ముగిసిన పక్షములో ఆంధ్రదేశమందు ౧౭ బావులు హరిజనుల ఉపయోగమునకై ఒప్పుకొనబడెను, ౫ క్రొత్తవి త్రవ్వబడెను.

వివిధ సౌకర్యములు:—

కలకత్తాలో హరుమాన్కూటు దగ్గర డాములు నిరసించు ఒకబస్తీలోవారికి భోజనపదార్థములను చౌకగా అమ్ముటకు ఒక అంగడి నెలకొల్పబడినది. కలకత్తా, బీడీబగన్ బస్తీలోనుండు ఒక హరిజన కుటుంబముయొక్క అప్పులను చెల్లించివేయుటకై బెంగాలు అస్పృశ్యతసేవాసంఘమువారు రూ ౬౦ లను చెల్లించినారు. కలకత్తా అస్పృశ్య సమాజము కొందరు హరిజనులకు సేవజేసినది. బోల్పూరు (వీర్భూం) లో ౪౫౦ మంది హరిజనులు త్రాగుడుమానినారు, ౧౭౩౫ ముచీలు గోమాంసము తినమని శపథముచేసినారు. ఈ నెలలో బంకూరా జిల్లాలోను మూర్షిదాబాదు లోను, ౨౪ పరగణాల జిల్లాలోను అస్పృశ్యత సేవాసంఘమునకు జిల్లా శాఖలు స్థాపింపబడెను. తిరుచునాపల్లి, తంజావూరు, తిరునెల్వేలి, సేలం, డిండిగల్లు, ఉత్తర ఆర్కాటు, మధుర—ఈ చోట్లలో గాంధి హరిజన సేవాసేనలనునవి ఏర్పరచు అభిప్రాయము ఆలోచింపబడుచున్నది. కోయంబత్తూరుకు ౧౭ మైళ్ళదూరములో నున్న ఆలందూరి అను హరిజన గ్రామములో నిప్పు ప్రమాదము వలన కలిగిన నష్టమును తీర్చుటకై రూ ౨౫ ల ధాన్యము, రూ ౧౦౦ ల గుడ్డలు, రూ ౫ ల నాణె యివ్వబడినది. చిదంబరములో నొక హరిజనయువక సంఘమొకటి ఏర్పరుపబడినది. హరిజనులకు కొన్న వెలకే కావలసిన వస్తువులనమ్ముటకు ఒకషాపు పెట్టబడినది. తూర్పు కృష్ణా జిల్లాలోని పాలన్న పాలెములో హరిజనుల యిండ్లు పరశురామ ప్రీతియగుటచే తిరుగా యిండ్లు కట్టించుటకు రూ ౧౧౦ లు ఖర్చుపెట్టబడినవి. విశాఖ పట్టణమందు ఎలమంచిలిలో యిండ్లు కాలిపోయిన హరిజనులకు రాష్ట్రీయ సంఘమువారు రూ ౧౦౦ లు యిచ్చినారు. స్థానిక హరిజన సేవాసంఘమువారు ఆ హరిజనులకు యిండ్లను ఈసారి ముందుకంటె మంచిప్రదేశములో కట్టించుటకై చందాలను వసూలు చేయుచున్నారు. గొల్ల పాలెములో ఒక సవర్ణునియింట హరిజనుడు నౌకరుగా ఉంచుకొనబడినాడు.

సికందరాబాదుజిల్లా మున్సిఫి కోర్టులో

యస్. సి. సూటు నెం. ౫౫ ఆఫ్ ౧౯౩౩

మన్నెం నారాయణ, చిల్లరదుకాణదారు, మార్కెట్టు, హిశాంగంజ్, సికందరాబాదు... వాది.

పల్లాసోమయ్య, సాకిన్ జనగామ ... ప్రతివాది.

ఇందుమూలమున పైజెప్పబడిన ప్రతివాదికి తెలియబరచుట ఏమనగా, పైజెప్పబడిన దావాలో వాది ప్రతివాదికి అప్పిచ్చియుండినటువంటి హాలీ రూ ౪౯—౧౦—౬ లను రాబట్టుకొన గోరుచున్నాడు. సదరు దావా హియరింగు సికంద్రాబాదు జిల్లా మున్సిఫీకోర్టులో ౧౯౩౩ జులై ౨౪ వ తేది ఉదయం ౧౧ గంటలకు వాయిదా వేయబడియున్నది. ఆతేదినాడు ప్రతివాది హాజరుకాని చో అతడుయక్స్పార్టిగా నెంచబడి, అతని పరోక్షమందే దావాపరిష్కరింపబడును.

సికందరాబాదు ౧౩ జులై ౧౯౩౩ } పి.దత్తాత్రేయ,బి.ఏ.బి.ఎల్ వాదియొక్క ప్లీడరు

పంచదార మహాసభ

హిందూదేశములోని పంచదార పరిశ్రమాభివృద్ధిని గూర్చి చర్చించి తావి కార్యక్రమమును నిర్ణయించుటకై జూలై ౧౦ వ తేదీన సిమ్లాలో నొక సమావేశము సర్ ఫజలీ హుసేనుగారి యధ్యక్షత క్రింద ప్రారంభమయ్యెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి తరఫునను వివిధరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారి తరఫునను ప్రతినిధులనేకులువచ్చిరి. చెఱకు పాలములవారును పంచదార తయారు చేయువారును చాలమంది ప్రతినిధులను ఎంపిరి.

సభలో నిర్ణయింప బడవలసిన కొన్ని విషయములగూర్చి సలహానిచ్చుచు, సంయుక్త రాష్ట్ర వాణిజ్యసంఘమువారు, ఒక మెమోరాండము నొకదానిని పంపిరి. భారతదేశము పంచదార నెక్కువగా తయారు చేయుచున్నను ఇతర దేశములనుండి దిగుమతి గావించుచునే యున్నది. చెఱకు పండు భూములిచట నెక్కువగానున్నను జావా మొదలగు ప్రదేశములతో పోల్చిచూచినచో ఎకరమునకు చెఱకుపంట మనదేశములో చాలతక్కువ. కావున చెఱకును పండించుటలోగాని, పంచదారను తయారు చేయుటలోగాని, నవీన పద్ధతు లవలంబించి, పరిశ్రమ నభివృద్ధికి గొని రావలయును.

భారత దేశమున నుపయోగింపబడు పంచదారను తయారుచేయుటకు ప్రస్తుతము పనిచేయు పరిశ్రమాలయములు చాలవుగాన జావా పంచదార దిగుమతి యగుచేవులయొద్ద పరిశ్రమాలయములను స్థాపింపవలసియున్నది.

ప్రభుత్వమువారొసగిన సంరక్షణము చెఱకు పండించువారికిని, పంచదార తయారు చేయువారికిని యథోచితముగ లాభకరముగనే యున్నది. పరిశ్రమ కింకను ప్రభుత్వమువారి సాహాయ్య మవసరము. మదరాసునకును బెంగాలునకును పంచదార పంపుటకు రైల్వేచార్జి ఎక్కువగానున్నది. దానిని తగ్గించినయెడల స్వదేశపు పంచదార మిల్లులు విదేశపు పోటీ కాగలవు. ఈ సౌకర్యము లభించినచో బర్మా, సిలోను దేశములలో గూడ మనదేశపు పంచదార అమ్మకమునకు వీలు కలుగును.

చెఱకునుండి పంచదారను తయారుచేయుటలో, కొంత అవసరమైన సరకు మిగిలిపోవును. కాని యది స్పిరిట్ తయారు చేయుట కుపయోగించును. కావున పంచదార పరిశ్రమల వారికి స్పిరిట్, తయారుచేయుటకు లైసెన్సు నిచ్చినయెడల దానివలన ప్రభుత్వమువారి పన్నురాబడి యెక్కువగుటయేగాక, పనిలేని కూలీలకును మిల్లు యజమానులకును, కార్మికులకును పని కల్పించి నట్లగును.

పంచదార పరిశ్రమకు సంబంధించిన విషయమును చర్చించి, అభిప్రాయము నిచ్చుటకై సమావేశమువారు కమిటీ నొకదానిని నియమించిరి. కమిటీ వారొక నివేదికను తయారుచేసి సమావేశమువారి యెదుట పెట్టిరి. సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వముతప్ప తక్కిన రాష్ట్రప్రభుత్వము లేవియు నిశ్చితాభిప్రాయమునకు రాకపోవుటచే, శాసన నిర్మాణమున కింకను సమయము రాలేదని కమిటీవారు చివరకు తేల్చిరి. సమావేశమును సాగించుటకన్న కమిటీయొకటి ఏర్పడి, సావకాశముగా విషయములను చర్చించి, నిర్ణయమునకు వచ్చినచో, అప్పుడు శాసనముల జేయుటకు వీలగునని ప్రతినిధులలో చాలమంది తలచుటచే, సమావేశము ముగింపబడెను.

G No N 4 Reg No M. 2185

(STAMP)

Printed and published by G. Rama krishna Reddy at the Golkonda power Press, Hyderabad Editor K. Bala krishna Rao